

dReport: Červen 2019

Zalistujte si v pravidelném přehledu právních novinek.

Česko patří mezi státy, které vnitrostátně upravily definici rodinného podnikání. Deloitte Legal se podílel na její přípravě

Rodinné firmy je třeba považovat za významný prvek české ekonomiky, který stojí za to podporovat. Často totiž působí v regionech, kde vytvářejí další pracovní místa a udržují regionální produkty, zvyšují lokální zaměstnanost a fungují jako prevence vyhledávání venkova. Rovněž vykazují poměrně vysokou stabilitu, a mohou tak být oporou ekonomiky i v dobách recese. Doposud u nás ale chyběla vnitrostátní úprava, která by jasně definovala rodinné podnikání jako takové.

To se změnilo v půlce května, kdy vláda svým usnesením definici rodinného podniku schválila. Česko se tak zařadilo mezi státy, které mají vnitrostátně upraveno rodinné podnikání. Firmám se tak otevřela do budoucna cesta pro větší podporu, ať už jde o získávání dotací nebo například zaměstnávání rodinných příslušníků, i když v první fázi bude definice sloužit zejména pro statistické sledování rodinného podnikání. Na přípravě této definice se podílel i tým právníků z Deloitte Legal, který pomohl s průzkumem osvědčených zahraničních metod v této oblasti a následně i s vytvořením definice jako takové.

Jak jsme hledali definici? Do dění jsme zapojili mezinárodní síť [Deloitte Legal](#) – nejprve jsme zmapovali, zda, a případně tedy jakým způsobem, je rodinné podnikání upraveno v jiných evropských zemích. Z tohoto průzkumu vyplynulo, že žádná ze zemí Evropské unie sice v současné době nemá komplexní úpravu rodinného podnikání, ale v některých aspektech je rodinné podnikání velmi často v právních rádech ostatních zemí zohledněno. Na Slovensku byl dokonce připraven návrh celého zákona o rodinném podnikání, který ale nakonec nebyl přijat. Tato navrhovaná slovenská úprava se stala inspirací pro českou definici, právě s ohledem na blízkost českého a slovenského právního řádu.

Česká republika se zatím nevydala cestou úpravy rodinného podnikání v právním předpise (definice byla přijata usnesením vlády), ale do budoucna to rozhodně není vyloučeno.

Rodinným podnikem je rodinná obchodní korporace nebo rodinná živnost

Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR, která se dlouhodobě zasazuje o to, aby stát rodinné podnikání více podporoval, oslovila právníky z Deloitte Legal s cílem nadefinovat, co se rodinným podnikáním jako takovým má vlastně rozumět. Ke spolupráci byl přizván rovněž doc. JUDr. Bohumil Havel, autor zákona o obchodních korporacích.

Finální česká definice rodinného podniku zahrnuje rodinnou obchodní korporaci a rodinnou živnost a doslovně tedy zní:

1. Rodinnou obchodní korporací je obchodní korporace, ve které je nadpoloviční počet společníků tvořen členy jedné rodiny a alespoň jeden člen této rodiny je jejím statutárním orgánem nebo ve které členové jedné rodiny přímo nebo nepřímo vykonávají většinu hlasovacích práv a alespoň jeden člen této rodiny je členem statutárního orgánu této obchodní korporace. Za rodinnou obchodní korporaci se považuje také obchodní korporace, ve které většinu hlasovacích práv vykonává ve prospěch jedné rodiny fundace nebo svěřenský správce svěřenského fondu, pokud je současně alespoň jeden člen této rodiny členem statutárního orgánu fundace nebo svěřenský správce svěřenského fondu.
2. Rodinná živnost je podnikání, na kterém se svou prací nebo majetkem podílejí nejméně dva členové jedné rodiny a nejméně jeden z členů této rodiny je držitelem živnostenského nebo jiného obdobného oprávnění nebo je oprávněn k podnikání z jiného důvodu.
3. Za členy jedné rodiny se pro účely rodinného podniku považují společně pracující manželé nebo partneři nebo alespoň s jedním z manželů nebo partnerů i jejich příbuzní až do třetího stupně osoby s manžely nebo partnery sešvagřené až do druhého stupně, dále osoby příbuzné v přímé linii nebo sourozenci. Je-li mezi nimi osoba, která není plně svéprávná, zastupuje ji při hlasování zákonný zástupce, pokud je nezletilá, zastupuje ji opatrovník.

Podívejte se, jak s rodinnými firmami pracuje naše vlajková loď [Deloitte Private](#).

Martina Jeklová
mjeklova@deloittece.com

Budoucí výzvy startupových společností: Co se může stát, pokud nevěnujete pozornost red flagům?

Když do vyhledávače zadáte slovo „compliance“, okamžitě se vám objeví více než 1 miliarda výsledků. V posledních letech se na veřejnosti propíralo nemalé množství podnikových skandálů, což odbornou i laickou veřejnost přimělo zamyslet se nad tématem compliance víc než kdy předtím. Compliance by vaší pozornosti nemělo ujít zejména, pokud vaše společnost patří na trhu k těm rychle rostoucím. Jak předejít komplikacím, které mohou vést k trestnímu stíhání, obrovským finančním ztrátám či dokonce zániku společnosti?

Před pár lety jste nejspíše dostali skvělý nápad, potkali pár motivovaných kolegů a trávili celé dny v improvizované kanceláři či garáži. Nyní však už máte desítky, možná stovky zaměstnanců, a s původními členy týmu se nescházíte tak často, jako kdysi. Již nejste malou společností, kde „slovo gentlemana“ bylo oblíbeným způsobem uzavírání obchodů. Začínáte si uvědomovat, že ačkoli jste dříve nenáviděli všechna ta korporátní pravidla, nyní si čím dále tím častěji pohráváte s myšlenkou formálně upravit pravidla fungování vaší společnosti.

Pravděpodobně si kladete otázku, zda je udržitelné pracovat a obchodovat stejným způsobem jako před několika lety, nebo zda je třeba společně s rostoucím počtem zaměstnanců a vyšším obrátem něco změnit. Je dost dobře možné, že špatně spíte, protože vaše konkurence také nespí a nikdy nevíte, kdo by mohl zneužít či vyzradit vaše know-how, IP nebo jiné druhy nehmotného majetku, jejichž hodnota je pro vás nevyčísitelná. Pokud jste o tom ještě nepřemýšleli, možná, že právě teď nadešel ten správný čas. Nebudete-li na současné i budoucí výzvy připraveni, v nehorším případě se může stát, že tady vaše společnost za pár let už nebude.

5 výhod pro vaši společnost, pokud zvolíte compliance

Myslete na compliance již dnes! Ochraňte svoji společnost a zvyšte její hodnotu do budoucna!

V současnosti nabývá dodržování souladu s právními předpisy stále více na významu, a to vzhledem k rostoucímu množství předpisů, kterými se musí společnosti při svém podnikání řídit. Jsme si vědomi toho, že vybudovat společnost fungující plně v souladu s těmito požadavky je náročné. Zavedení či vylepšení již fungujícího compliance programu je však pro společnost v mnohých ohledech velkým přínosem a umožňuje získat konkurenční výhodu na trhu.

Podívejte se na některé z výhod compliance programu:

1. Sestavení podrobného interního manuálu upravujícího každodenní procesy a pravidelné interní kontroly – **společnost pracuje transparentně, s jasně definovanými povinnostmi a odpovědnostmi.**

2. Podpora firemní kultury – **společnost netoleruje porušování interních či právních předpisů.**
3. Posílení důvěryhodnosti a obchodní značky – **společnost přitahuje atraktivní investory, spolehlivé obchodní partnery a širokou cílovou skupinu zákazníků.**
4. Minimalizace rizika ztráty dobré pověsti a zmírnění škod ochranou společnosti před trestní odpovědností a jinými typy odpovědnosti – **společnost minimalizuje reputační, obchodní, finanční a právní rizika.**
5. Výhodnější postavení společnosti v případném akvizičním procesu nebo v případě hledání investora – **společnost zvyšuje svojí finanční hodnotu.**

Když hledáte jehlu v kupce BIG DATA...

Často se setkáváme s klienty, kteří nám říkají: „Nikdy by nás nenapadlo, že se nám něco takového může stát. Nikdy by nás nenapadlo, že naši společnost opustí ti nejuvěrnější zaměstnanci a vezmou s sebou nejenom citlivé informace, ale také jedinečné nápady, na nichž by konkurenční společnosti mohly stavět úspěšný byznys. Jak mohlo dojít ke ztrátě či odcizení celé databáze zákazníků? Kdo vyzradil nápad, který jsme si zrovna chtěli nechat patentovat? Proč naši zaměstnanci spolupracují s dodavateli a uzavírají smlouvy, které jsou pro naši společnost nevýhodné? Proč nám policie prohledává kanceláře a zabavuje naše laptopy a servery?“ a tak dále a tak dále...

Narušení bezpečnosti osobních údajů způsobené špatně proškolenými zaměstnanci, manipulace ve veřejných zakázkách či podvody s účetními závěrkami, za kterými stojí tzv. „bílé límečky“ – to je jen zlomek příkladů selhání jednotlivců, které však mohou vést k významným ztrátám pro celou společnost. Taková selhání jsou zpravidla odhalena ve chvíli, kdy už byla způsobená škoda, a reputační riziko pro společnost je příliš vysoké.

V těchto situacích pomáháme našim klientům zjistit, co se stalo a kdo je pachatelem. Možná to zní jako jednoduchý úkol, ale najít jehlu v kupce sena, resp. v kupě rozsáhlých, nepřehledných dat, může trvat poměrně dlouho, navzdory všem sofistikovaným nástrojům a technologiím, které máme k dispozici. To nejtěžší ale přichází teprve po našem interním vyšetřování: rozhodnutí, jakou strategii má společnost zvolit dál. Žalovat o náhradu škody? Podat trestní oznámení? Rozloučit se s neloajálním zaměstnancem? Vyrovnat se mimosoudně? a co důkazy, které má společnost k dispozici? Jsou natolik silné, aby stálo za to, pouštět se do boje?

Vy ještě nemáte compliance program? Trestní stíhání jako nejčernější scénář

Zkuste svého zaměstnance žalovat za způsobenou újmu a s největší pravděpodobností se u soudu dozvíte, že vaše společnost ve skutečnosti danému zaměstnanci „umožnila“ onu škodu způsobit, protože neučinila dostatek preventivních opatření a nedisponovala dostatečnými kontrolními mechanismy. Nebo jste nevěnovali pozornost red flagům a varovným signálům a v důsledku toho jste propásli zákonnou lhůtu pro okamžité zrušení pracovního poměru se zaměstnancem, který situaci zavinil.

Společnosti, které nemají správně nastavené mechanismy pro dodržování předpisů (compliance program) se nemohou jednoduše distancovat od jednání svých zaměstnanců nebo vedení. V nejhrošším případě je nakonec žalována či trestně

stíhána sama společnost. Společnosti, jež čelí obvinění z trestného činu, mají před sebou těžký úkol bránit se například tím, že se jednalo o selhání jednotlivce, nikoli o tzv. best practice, tedy běžné a osvědčené postupy společnosti, a že společnost disponuje dostatečnými opatřeními pro zajištění souladu s interními a právními předpisy. V rámci forenzních vyšetřování, na kterých s kolegy z Deloitte pracujeme, ve většině společností identifikujeme závažná systémová pochybení. Podle našich zkušeností české společnosti zpravidla nedisponují skutečně funkčním a efektivním compliance programem. Co vy a vaše rychle rostoucí společnost? Stanete se lídrem v oblasti compliance?

Jaroslava Kračúnová
jkracunova@deloittece.com

Alexander Nagy
anagy@deloittece.com

Livia Kulhová
lkulhova@deloittece.com

TechLaw zpravodaj: Ochrana osobních údajů

V dubnu 2019 vstoupil v účinnost adaptační zákon k GDPR a příslušný doprovodný zákon. Úřad pro ochranu osobních údajů zveřejnil některé informace ke své dozorové činnosti, konkrétně k uloženým pokutám a plánu kontrol v roce 2019 a rovněž doplnil odpovědi k problematice zasílání obchodních sdělení.

Účinnost adaptačního a doprovodného zákona

Dne 26. dubna 2019 byl ve Sbírce zákonů ČR vyhlášen a současně vstoupil v účinnost adaptační zákon k GDPR, konkrétně zákon č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, a jeho doprovodný zákon č. 111/2019 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o zpracování osobních údajů.

O změnách, které výše uvedené zákony přinášejí, se můžete dočíst v dubnovém vydání našeho [TechLaw zpravodaje](#). Stáhněte si [úplné znění zákonů](#).

Činnost úřadu pro ochranu osobních údajů (avizované kontroly a uložené pokuty)

Úřad pro ochranu osobních údajů („Úřad“) zveřejnil v reakci na podanou žádost o poskytnutí informace dle zákona o svobodném přístupu k informacím přehled typů správců osobních údajů, kteří mají být dle kontrolního plánu Úřadu pro rok 2019 předmětem jeho kontroly. Úřad se bude mimo jiné zaměřovat na problematiku zpracování cookies, zabezpečení osobních údajů ze strany zpracovatelů, zpracování v souvislosti s vývojem a provozem mobilních aplikací či zpracování osobních údajů žadatelů o uzavření úvěrové smlouvy online.

V návaznosti na podané žádosti o poskytnutí informace Úřad rovněž zveřejnil informaci o počtu a výši doposud uložených pokut za porušení GDPR. Doposud nejvyšší, zatím však nepravomocná, je pokuta 250.000 Kč za porušení zásady minimalizace (požadavku na zpracování pouze takových údajů, které jsou pro splnění stanoveného účelu nezbytné).

Přehled typů správců, kteří mohou být v roce 2019 předmětem kontroly ze strany Úřadu, stejně jako informace k uloženým pokutám, jsou dostupné [zde](#).

Úřad doplnil odpovědi k problematice nevyžádaných obchodních sdělení

V půlce dubna Úřad aktualizoval své odpovědi na často kladené otázky k problematice zasílání obchodních sdělení. Úřad tak na jednom místě shrnuje některé již dříve prezentované názory a rovněž některé nové.

Za zmínku stojí několik rozebíraných bodů, zejména:

- zda je možné elektronicky oslovovat adresáty pouze se žádostí o souhlas se zasíláním do budoucna,
- kdy nejpozději je potřeba adresátovi nabídnout možnost odmítnutí zaslání,
- zda obchodní sdělení musí být označeno pouze jako „obchodní sdělení“, nebo zda je možné použít jiný přiléhavý výraz,
- v jaké situaci Úřad doporučuje tzv. double opt-in, tj. potvrzení uděleného souhlasu prostřednictvím dodatečného emailového dotazu, a
- přes dvacet dalších bodů.

Aktualizované odpovědi lze najít na příslušné [podstránce ÚOOÚ](#).

Zaregistrujte se k [odběru našeho TechLaw zpravodaje](#) a získáte souhrnný přehled o novinkách, rozhodnutích příslušných institucí a národních i evropských soudů či aktuálních trendech a dalších změnách v těchto oblastech.

- Telekomunikace a média
- E-commerce, blockchain, fintech
- IP/IT právo a nové technologie
- Ochrana osobních údajů

Václav Filip
vf Filip@deloittece.com

Ján Kuklinca
jkuklinca@deloittece.com

Matúš Tutko
mtutko@deloittece.com

Kontakty

Máte-li zájem o další informace ohledně služeb poskytovaných společnostmi Deloitte v České republice, obraťte se prosím na odborníky z právního oddělení:

Deloitte Legal s.r.o.
Churchill I
Italská 2581/67
120 00 Praha 2 – Vinohrady
Česká republika

Tel.: +420 246 042 100
www.deloittelegal.cz
[Přihlaste se k odběru dReportu a jiných newsletterů.](#)

Deloitte.

Deloitte označuje jednu či více společností Deloitte Touche Tohmatsu Limited („DTTL“), globální síť jejích členských firem a jejich spřízněných subjektů. Společnost DTTL (rovněž označovaná jako „Deloitte Global“) a každá z jejích členských firem představuje samostatný a nezávislý právní subjekt. Společnost DTTL služby klientům neposkytuje. Více informací je uvedeno na adrese www.deloitte.com/about.

Společnost Deloitte je předním globálním poskytovatelem služeb v oblasti auditu a assurance, podnikového poradenství, finančního poradenství, poradenství v oblasti rizik a daní a souvisejících služeb. Naše síť členských firem ve více než 150 zemích a teritoriích poskytuje služby čtyřem z pěti společností figurujících v žebříčku Fortune Global 500®. Chcete-li se dozvědět více o způsobu, jakým zhruba 264 000 odborníků dělá to, co má pro klienty smysl, navštivte www.deloitte.com.

Tato publikace obsahuje pouze obecné informace a společnost Deloitte Touche Tohmatsu Limited ani žádná z jejích členských firem či jejich spřízněných podniků (souhrnně „síť společností Deloitte“) jejím prostřednictvím neposkytuje odborné rady a služby. Přijetí jakéhokoliv rozhodnutí či jednání, které může mít dopad na Vaše finance či podnik, byste měli konzultovat s kvalifikovaným odborným poradcem. Žádný subjekt v rámci sítě společností Deloitte nenese odpovědnost za ztráty vzniklé jakýmkoli osobám v důsledku použití této komunikace.

© 2019 Pro více informací kontaktujte Deloitte Česká republika.